

2.3.6 Hval

Norskehavet huser betydelige mengder hval som beiter på plankton, pelagisk fisk og blekksprut. Årsaken til de store hvalforekomstene ligger i økosystemets topografi, som er svært gunstig for en rik næringsproduksjon.

Finnhvalblåst. Områdene rundt Island, inklusiv Danmarksstredet, er et rikt område for finnhval, og totalt sett er det i Nordøst-Atlanteren i underkant av 30.000 finnhval. *Blowing fin whale.*

Nils Øien

nils.oien@imr.no

I Norskehavet må vågehvalen i første rekke dele plassen med finnhval og spermhval, men knølhval og spekkhogger er også viktige arter. I tillegg opptrer springere, nise, grindhval, nebbhval og blåhval. Forekomsten av vågehval i Norskehavet er for en stor del knyttet til utbredelsen av norsk vårgytende sild.

Spermhval er knyttet til dyphavet utenfor eggkanten, og man antar at den beiter på blekksprut og forskjellige arter av fisk som lever i epipelagisk (0–200 m) og mesopelagisk (200–1000 m) sone. I Norskehavet er det omkring 6.000 spermhval.

Finnhval finnes over store dyp, men er i første rekke å finne nær eggkantene og i Jan Mayen-området. I selve Norskehavet er det 5.000–6.000 finnhval, i tillegg befinner det seg et liknende antall i havområdene rundt Jan Mayen og mellom Island og Jan Mayen. Områdene rundt Island, inklusiv Danmarksstredet, er et rikt område for finnhval, og totalt sett er

det i Nordøst-Atlanteren i underkant av 30.000 finnhval. Finnhval viser i likhet med vågehvalen en opportunistisk beiteatferd, men er kanskje noe mer bundet til forekomster av kopepoder og krill utenom sild og lodde.

Knølhval er i første rekke knyttet til forekomster av lodde i farvannene våre, og over hele perioden vi har hatt telletokt, ser det ut til at tallrikheten av denne arten har ligget temmelig stabilt rundt 1.000 individer i Norskehavet og Barentshavet.

Spekkhoggeren er i Norskehavet knyttet til vandringsmønsteret til norsk vårgytende sild, og følger stort sett denne i løpet av en årssyklus. I Tysfjord med Vestfjordområdet, som nå i en årrekke har vært overvintringsområdet for norsk vårgytende sild, har det vært anslagsvis 500 spekkhoggere vinterstid. Totalt for Norskehavet og Barentshavet antar vi at det kan være noen få tusen spekkhoggere.

For en generell beskrivelse av vågehval og status, se kapittel 1.3.3 under Barentshavet.

Foto: Nils Øien